

MINISTERUL PUBLIC

PROIECT

PRIVIND EXERCITAREA
ATRIBUȚIILOR SPECIFICE FUNCȚIEI DE
PROCUROR GENERAL
AL PARCHETULUI DE PE LÂNGĂ ÎNALTA
CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Augustin LAZĂR

Procuror General, Parchetul de pe lângă Înalta
Curte de Casație și Justiție

25 martie 2019

CUPRINS

Considerații introductive	1
CAPITOLUL I. Structura organizatorică a Ministerului Public	2
CAPITOLUL II. Analiza activității manageriale desfășurate în mandatul mai 2016 – mai 2019	4
1. Măsuri pentru gestionarea eficientă a resurselor umane	4
2. Măsuri pentru gestionarea și îmbunătățirea bazei tehnico-materiale	5
3. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității de urmărire penală	7
4. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității judiciare	8
5. Cuantificarea rezultatelor obținute în activitatea Ministerului Public ca urmare a măsurilor dispuse în sectorul urmăririi penale și sectorul judiciar.....	9
6. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității de îndrumare și control	10
7. Măsuri dispuse pentru realizarea unei mai bune coordonări a activității Ministerului Public.....	11
8. Măsuri dispuse pentru îndeplinirea atribuției înscrise în art. 63 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, precum și implicarea Ministerului Public în dezbaterile publice a legilor care au avut incidență directă în activitatea procurorilor.....	12
9. Măsuri și acțiuni privind consolidarea și apărarea statutului procurorului	13
10. Măsuri dispuse pentru îmbunătățirea raporturilor instituționale ale Ministerului Public și a celor cu societatea civilă.....	14
11. Coordonatele relației Ministerului Public cu mass-media.....	17
12. Reflectarea activității desfășurate de Ministerul Public în perioada mandatului procurorului general mai 2016 – aprilie 2019 în rapoartele MCV	17
13. Activitatea pe plan internațional	18
14. Memoria instituțională și activitatea științifică	18

CAPITOLUL III. Radiografia organizațională a Ministerului Public. Coordonatele managementului schimbării de la nivelul acestei instituții	20
Punctele tari	20
Vulnerabilități	21
Oportunități	22
Riscuri	22
Coordonatele managementului schimbării la nivelul Ministerului Public	23
CAPITOLUL IV Obiective strategice și operaționale pentru viitorul mandat.....	24
CAPITOLUL V. Concluzii	29

Considerații introductive.

Prezentul proiect managerial prezintă o viziune practică, cu măsuri și acțiuni concrete pentru continuarea realizării performanței la nivelul Ministerului Public.

Obiectivul central al proiectului de management formulat pentru a candida la primul mandat de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (în continuare PÎCCJ) l-a reprezentat **modernizarea activității manageriale prin dezvoltarea unui management participativ și eficient** care să permită orientarea resurselor umane și materiale spre îndeplinirea, în condiții de performanță, a atribuțiilor conferite de lege Ministerului Public.

Coordonatele generale ale activității manageriale din primul mandat au vizat aplicarea strategiilor publice în domeniul justiției, prin valorificarea metodelor și tehnicilor manageriale verificate și dovedite ca valori ale culturii organizaționale și transparența actului de conducere.

Obiectivul central al prezentului proiect de management îl constituie **consolidarea instituțională**, prin stimularea înaltei profesionalizări și creșterea performanței, apărarea necondiționată și de calitate a ordinii de drept, apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, creșterea încrederii cetățenilor în justiție și integrarea ascendentă în sistemul european de valori ale justiției.

Acest obiectiv mi l-am asumat prin ***Strategia pentru consolidarea dezvoltării și afirmării instituționale pentru perioada 2017 – 2020***, adoptată prin Ordinul nr. 2 din 05 ianuarie 2017 al procurorului general, ce a reprezentat, în mandatul care se încheie, o transpunerea în realitate a viziunii mele manageriale.

La elaborarea acestei strategii au fost avute în vedere ”Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015 – 2020”¹ și ”Strategia națională anticorupție 2016-2020”².

¹ Aprobata prin Hotărârea de Guvern nr. 1155 din 23 decembrie 2014, publicată în M. Of. nr. 19 din 12 ianuarie 2015, cu modificările și completările ulterioare referitoare la anexă.

² Aprobata prin Hotărârea de Guvern nr. 583 din 10 august 2016, publicată în M. Of. nr. 644 din 23 august 2016.

CAPITOLUL III. Radiografia organizațională a Ministerului Public. Coordonatele managementului schimbării de la nivelul acestei instituții	20
Punctele tari	20
Vulnerabilități	21
Oportunități	22
Riscuri	22
Coordonatele managementului schimbării la nivelul Ministerului Public	23
CAPITOLUL IV Obiective strategice și operaționale pentru viitorul mandat.....	24
CAPITOLUL V. Concluzii	29

Capitolul I.

Structura organizatorică a Ministerul Public.

Constituția României, republicată, conferă Ministerului Public **rolul de reprezentant al intereselor generale ale societății și de garant al respectării ordinii de drept și a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor**, care este chemat să asigure echilibrul dintre libertatea cetățeanului și conformarea acestuia în fața legilor.

Structura organizatorică a Ministerului Public este una de tip piramidal, la bază aflându-se parchetele de pe lângă judecătorii, pe următoarea treaptă parchetele de pe lângă tribunale, pe o treaptă superioară parchetele de pe lângă curțile de apel, iar în vârful piramidei găsiindu-se Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție coordonează activitatea parchetelor din subordine, are personalitate juridică și gestionează bugetul Ministerului Public. Este condus de procurorul general ajutat de un prim-adjunct și un adjunct.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție exercită, direct sau prin procurori anume desemnați, controlul asupra tuturor parchetelor. Acesta reprezintă Ministerul Public în relațiile cu celelalte autorități publice și cu orice persoane juridice sau fizice din țară sau din străinătate. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii.

Structura organizatorică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cuprinde: direcții, secții, servicii și birouri, inclusiv pentru combaterea infracțiunilor săvârșite de militari, conduse de procurori-șefi. În cadrul acestei instituții funcționează două direcții, respectiv:

- Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, structură cu personalitate juridică proprie, specializată în combaterea criminalității organizate și a terorismului, ale cărei atribuții, competență, structură, organizarea și funcționare sunt reglementate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016, aprobată prin Legea nr. 120/2018;

- Direcția Națională Anticorupție, structură autonomă cu personalitate juridică proprie, specializată în combaterea corupției ale cărei atribuții, competență, structură, organizare și funcționare sunt stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, în structura organizatorică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație, funcționează nou înființata Secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție care are competența exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Atribuțiile, competența, structura, organizarea și funcționarea sunt stabilite prin Legea nr. 207/2018 din 20 iulie 2018 prin care a fost modificată și completată Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2018 privind unele măsuri pentru operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Parchetele de pe lângă curțile de apel, parchetele de pe lângă tribunale și parchetul de pe lângă tribunalul pentru minori și familie au personalitate juridică și sunt conduse de procurori generali, respectiv de prim-procurori și au în structură secții în cadrul cărora pot funcționa servicii și birouri.

Parchetele de pe lângă judecătorii sunt organizate în fiecare județ și în sectoarele municipiului București și sunt conduse de prim-procurori.

Secțiile, serviciile și birourile parchetelor sunt conduse de procurori-șefi.

În cadrul fiecărui parchet funcționează un colegiu de conducere, ce avizează problemele generale de conducere.

În prezent, în cadrul Ministerului Public funcționează: 15 parchete de pe lângă curțile de apel, 43 parchete de pe lângă tribunale (inclusiv Parchetul de pe lângă Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov) și 176 parchete de pe lângă judecătorii.

Sistemul parchetelor militare este format din Secția parchetelor militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel și 4 Parchete Militare de pe lângă Tribunalele Militare (București, Cluj, Iași și Timișoara).

Numărul total de posturi de procuror **prevăzute** în statele de funcții este **2.973** (dintre care la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – 156, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – 295, Direcția Națională Anticorupție – 195, parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătorii – 2.234 și parchetele militare – 93).

La 31 decembrie 2018 numărul total de posturi de procuror **ocupate** era de **2.538** (din care la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – 130, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – 269, Direcția Națională Anticorupție – 158, parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătorii – 1.919 și parchetele militare – 62), ceea ce înseamnă un grad de ocupare 85,37%.³

³ Datele sunt cuprinse în Raportul de activitate pe anul 2018 publicat pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

Capitolul II.

Analiza activității manageriale desfășurate în mandatul mai 2016- mai 2019

În mandatul care tocmai s-a încheiat, am desfășurat activitatea managerială pe două paliere, unul intern și unul de reprezentare internațională.

Pe plan intern, activitatea managerială a vizat, în principal, stabilirea unor direcții de acțiune în vederea îndeplinirii obiectivelor strategice și generale ale Ministerului Public.

În acest context, am coordonat elaborarea **primei strategii din istoria Ministerului Public pentru consolidarea dezvoltării și afirmării instituționale, aceasta vizând perioada 2017 – 2020**, cu următoarele **obiective operaționale**: modernizarea și consolidarea instituțională; apărarea necondiționată și de calitate a ordinii de drept; apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; creșterea încrederii cetățenilor în justiție; integrarea ascendentă în sistemul european de justiție; dezvoltarea cooperării judiciare internaționale; consolidarea independenței, imparțialității și eficienței Ministerului Public; creșterea performanțelor specifice Ministerului Public; combaterea infracționalității în domeniile vulnerabile la toate nivelurile; creșterea rolului preventiv al parchetului; apărarea independenței și imparțialității sistemului judiciar în principal prin integritate, profesionalism; ridicarea evidentă a calității urmăririi penale, diminuarea neregularităților aferente actelor de sesizare, optimizarea coordonării și îndrumării activității judiciare în materie penală și sporirea fermității controlului de legalitate

Directiile de acțiune pentru realizarea acestor obiective asumate prin Strategie care au reprezentat viziunea mea managerială au vizat:

1. Măsurile pentru gestionarea eficientă a resurselor umane:

a. constituirea unei *echipe manageriale la nivelul PÎCCJ capabilă să dezvolte o cultură instituțională proprie*, care să fie conștientizată și acceptată de întreg personalul din subordine și care să acționeze în mod coerent și unitar pentru îndeplinirea atribuțiilor de conducere;

b. *ocuparea celorlalte funcții de conducere* de la nivelul PÎCCJ pentru care propunerile nu erau formulate de ministrul justiției;

c. efectuarea, în limitele competenței conferite de lege procurorului general, a unor demersuri pentru *acoperirea necesarului de personal* în cadrul unităților din subordine care funcționau cu schema incompletă sau subdimensionată, precum și pentru *ocuparea posturilor de conducere vacante*;

d. *specializarea și perfecționarea* continuă a procurorilor și personalului auxiliar de specialitate în domeniile de referință ale activității judiciare și lărgirea ariei de formare profesională în noi domenii. La nivelul P.Î.C.C.J., au fost elaborate *metodologii sectoriale* destinate pregătirii continue descentralizate, în special în sectoarele deficitare ale portofoliului operațional al Ministerului Public, respectiv: investigarea infracțiunilor economico-financiare, bancare și a achizițiilor publice; infracțiuni privind patrimoniul cultural, infracțiuni privind mediul, recuperarea prejudiciilor produse prin infracțiuni; infracțiuni de violență, cu accent deosebit pe violența în familie, protecția victimelor și a minorilor, protecția drepturilor omului în faza de urmărire penală (în acest sens amintim derularea proiectului intitulat „*Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în faza de urmărire penală*”, care a avut drept scop formarea profesională a procurorilor în acest domeniu) etc⁴.

O contribuție importantă pe componenta perfecționare profesională a procurorilor a avut-o *Consiliul științific* (denumit în continuare Consiliul), *organ consultativ reînființat*, care își desfășoară activitatea în baza Ordinului nr. 61/2016 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. La solicitarea parchetelor, a secțiilor/serviciilor sau a conducerii Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Consiliul a examinat note de studiu, note de drept comparat, opinii și puncte de vedere.

Soluțiile adoptate de Consiliu au urmărit corelarea punctelor de vedere stabilite cu modificările legislative survenite, jurisprudența instanțelor de judecată, a Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene de Justiție;

e. în limitele competențelor recunoscute de lege procurorului general, au fost efectuate *demersuri pentru suplimentarea schemelor de personal* ale unităților și structurilor de parchet din cadrul Ministerului Public.

2. Măsuri pentru gestionarea și îmbunătățirea bazei tehnico-materiale.

În perioada mandatului pe care l-am avut la conducerea PÎCCJ au fost implementate și derulate proiecte care au ca finalitate îmbunătățirea resurselor materiale ale Ministerului Public. Dintre acestea amintesc:

⁴ Rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018, publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate> în cuprinsul cărora sunt evidențiate proiectele POCA privind ”Întărirea capacității Ministerului Public de punere în aplicare a noilor prevederi ale codurilor penale în domeniul audierilor”, precum și proiectele finanțate de Comisia Europeană, Mecanismul Norvegian și Banca Mondială.

a. *Proiectele și aplicațiile Serviciului de tehnologia informației (S.T.I) din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție*⁵ care au avut ca scop elaborarea și implementarea Strategiei de informatizare a Ministerului Public și a sistemului judiciar din România, alături de toate instituțiile implicate. Acestea au vizat implementarea cerințelor Noilor Coduri în sistemul ECRIS și sistemul de raportare statistică al Ministerului Public, modernizarea și extinderea sistemului electronic de management al cauzelor ECRIS, dezvoltarea site-ului Ministerului Public (www.mpublic.ro), asigurarea accesului procurorilor la bazele de date/aplicațiile externe – administrare conturi utilizatori, crearea unui portal online securizat pentru transmiterea și primirea informațiilor referitoare la probe și îmbunătățirea justiției penale în spațiul cibernetic, *utilizarea sistemul e-CODEX ca platformă de transmitere a informației*, operaționalizarea Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, sistemul integrat de securitate al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

b. *Proiectele în care Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este autoritate contractantă (beneficiar):*

- întărirea capacității Ministerului Public de punere în aplicare a noilor prevederi ale codurilor penale în domeniul audierilor – SIPOCA53 care are ca obiectiv general crearea unui sistem IT performant ce va fi utilizat în audierile realizate conform prevederilor noilor coduri. Bugetul proiectului: 54.785.517,47 lei;

- întărirea capacității Ministerului Public de punere în executare a unor procedee probatorii vizând perchezițiile informatice – SIPOCA 54 care are ca obiectiv punerea la dispoziția sistemului judiciar a unor metodologii de lucru privind percheziția informatică ori constatarea tehnico-științifică asupra unor date informatice de interes pentru urmărirea penală, pregătirea profesională a specialiștilor, precum și achiziția unor echipamente hardware și software necesare desfășurării eficiente a perchezițiilor informatice. Bugetul proiectului: 14.273.724,29 lei;

- mecanismul financiar Norvegian 2014-2021 – „Lupta împotriva criminalității și corupției” care are pe lângă componenta de formare profesională și pe aceea de achiziții a unor echipamente care să sprijine activitatea de urmărire penală (echipamente specifice interceptărilor și activităților criminalistice). Bugetul de achiziții este de 2.550.000 Euro;

- Banca Mondială – achiziție echipamente infrastructura IT. Bugetul este de 10.193.100 Euro în prima fază, urmând ca 6.800.000 de Euro să fie transferați pe parcursul derulării proiectului. În cadrul acestui proiect, în luna decembrie 2018, au fost achiziționate sisteme de

⁵ Aceste proiecte sunt evidențiate și pe site-ul Ministerului Public, pagina ”Programe și proiecte”.

stocare date, servere și licențe pentru dotarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a unităților teritoriale în valoare de peste 1.130.000 de Euro;

- dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de management strategic la nivelul sistemului judiciar SIMS – SIPOCA 55. Pe componenta achiziției se urmărește adaptarea și optimizarea sistemului electronic de management al cauzelor ECRIS. Prin aceasta se urmărește îmbunătățirea sistemului IT cu o arhitectură bazată pe servicii (web services) și straturi (layers, tiers). Bugetul proiectului este de 10.333.186,50 lei.

3. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității de urmărire penală⁶.

În vederea îmbunătățirii activității de urmărire penală desfășurate atât la nivelul PÎCCJ, cât și la nivelul unităților din subordine, în cursul mandatului am dispus următoarele *măsuri*:

a. *echilibrarea volumului de activitate* printr-o repartizare judicioasă a lucrărilor cu respectarea principiului continuității în soluționarea dosarelor, în contextul în care volumul de activitate a înregistrat o creștere în perioada 2016-2018;

b. *analiza periodică a indicatorilor de calitate a activității de urmărire penală* în vederea identificării și remedierii deficiențelor. Aceasta a vizat cauzele care au condus la pronunțarea unor hotărâri definitive de achitare, restituirea sau trimiterea cauzei la procuror în temeiul art. 346 din Codul de procedură penală și art. 485 din Codul de procedură penală, precum și pe acelea care au condus la infirmarea pe cale ierarhică sau judecătorească a soluțiilor adoptate de procuror;

c. *monitorizarea modalității de efectuare a anchetelor penale*, pentru evitarea încălcării, sub aspect material și procedural, a drepturilor părților garantate de legislația internă și Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

d. *verificarea periodică a duratei procedurilor* în dosarele aflate pe rolul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea identificării motivelor care au condus la nesoluționarea acestor cauze și a preîntâmpinării situațiilor în care s-ar putea împlini termenul de prescripție a răspunderii penale;

e. *verificarea modului* în care sunt respectate dispozițiile legale privind *luarea măsurilor de supraveghere tehnică*;

f. *verificarea periodică a modului* în care sunt respectate dispozițiile privind *instituirea unor măsuri asigurătorii în vederea recuperării prejudiciilor* cauzate prin săvârșirea unor infracțiuni ce fac obiectul urmăririi penale;

⁶ Măsurile dispuse se regăsesc evidențiate în rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018 publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

g. *stabilirea unor obiective operaționale* privind: consolidarea progreselor în combaterea corupției în administrația publică locală; investigații efective în cauzele având ca obiect infracțiuni de spălare a banilor și evaziune fiscală; combaterea infracțiunilor silvice prevăzute de Legea nr. 46/2008 privind Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a faptelor de corupție, abuz în serviciu, spălare de bani în legătură cu defrișările ilegale de pădure;

h. *uniformizarea practicii judiciare a parchetelor*, inclusiv pe *tipuri de investigații* și măsuri asigurătorii în vederea *reparării prejudiciilor*, prin: elaborarea de note de studiu și de îndrumări cu privire la problemele de drept sesizate în practică de parchete; întocmirea analizelor în domeniile prioritare de acțiune ale Ministerului Public; identificarea și remedierea aspectelor de practică neunitară în activitatea parchetelor; continuarea publicării în rețeaua INTRANET a tuturor rechizitoriilor și hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în domeniile prioritare ale Ministerului Public, precum și dispunerea unor măsuri pentru uniformizarea jurisprudenței pe tipuri de investigații și măsuri asigurătorii în vederea recuperării prejudiciilor;

i. crearea unor *baze de date* conținând sistemul „*modus operandi*”, elaborarea unor sinteze de jurisprudență și a unor metodologii de cercetare adecvate;

j. implementarea unor *instrumente moderne și eficiente de management* al procedurilor și realizarea unor procedee *probatorii și metodologii de lucru unitare*;

k. *operaționalizarea Serviciului tehnic* din cadrul Secției de urmărire penală și criminalistică a PÎCCJ.

4. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității judiciare⁷.

Obiectivul principal și constant al măsurilor dispuse în activitatea judiciară penală l-a constituit asigurarea scopului preventiv și coercitiv al luptei împotriva fenomenului infracțional și, comun cu cel al activității judiciare civile, realizarea unui act de justiție echitabil, transparent și calitativ superior.

Măsurile punctuale dispuse în acest sector de activitatea au vizat:

a. *îmbunătățirea calității activității judiciare* exercitate de procurori, în principal prin: pregătirea participării procurorilor în ședințele de judecată, calitatea concluziilor prezentate instanțelor de judecată și exercitarea și motivarea căilor de atac în materie penală și civilă;

b. *monitorizarea practicii judiciare și sesizarea în fază incipientă a practicii neunitare*, în vederea soluționării chestiunilor ce suportă mai multe interpretări; redactarea proiectelor de recurs

⁷ Măsurile dispuse se regăsesc evidențiate în rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018 publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

în interesul legii în problemele de drept interpretate și aplicate în mod neunitar, precum și a punctelor de vedere solicitate în vederea pronunțării unor hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

5. Cuantificarea rezultatelor obținute în activitatea Ministerului Public ca urmare a măsurilor dispuse în sectorul urmăririi penale și sectorul judiciar.

Măsurile dispuse, cu precădere cele vizând reducerea duratei procedurilor, au fost de natură să conducă la soluționarea unor dosare care se aflau pe rolul parchetului de mai mulți ani și pentru care statul român a fost condamnat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens amintim cauzele cunoscute în media ca fiind dosarele Mineriei 13-15 iunie 1990 și Revoluției (în curs de finalizare).

În același context al luării unor măsuri pentru eficientizarea urmăririi penale au fost soluționate într-un timp relativ scurt și alte cauze cu un impact deosebit asupra opiniei publice, cum ar fi cauzele cunoscute sub numele "Ursu", "Hexifarma" și "Colectiv II".

În luna iunie 2018, procurori militari din cadrul Secției parchetelor militare au continuat cercetările în cauza având ca obiect sesizarea Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc cu privire la moartea mai multor persoane ale căror oseminte au fost descoperite într-o zonă a cimitirului din Periprava, județul Tulcea. Despre acestea există indicii serioase că aparțin celor care au executat condamnări cu caracter politic în colonia penitenciară care a funcționat aici în intervalul 1957-1964.

Cu referire la *activitatea de urmărire penală* a parchetelor din subordine, măsurile dispuse au condus la *reducerea stocului de dosare* în care durata procedurilor s-a prelungit în timp – în contextul schimbului de generații în poliția judiciară –, înregistrându-se în fiecare an un procent mai mic de cauze rămase în lucru la procuror cu o vechime mai mare de la prima înregistrare⁸. Astfel, la indicatorul operativitatea soluționării se reține: o creștere cu 5,4% a soluționării în anul 2017 a cauzelor mai vechi de 1 an comparativ cu anul 2016⁹, respectiv cu 4,6% a soluționării în anul 2018 a cauzelor mai vechi de 1 an comparativ cu anul 2017¹⁰.

⁸ Datele statistice cu privire la indicatorul operativitate se regăsesc cuprinse în anexele rapoartelor de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018 publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

⁹ Raportul de activitate pe anul 2017, capitolul IV și anexa 1, publicat pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>.

¹⁰ Raportul de activitate pe anul 2018, capitolul IV și anexa 1, publicat pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>.

În *sectorul judiciar* măsurile dispuse au avut ca finalitate contribuția tot mai mare a Ministerului Public la *unificarea jurisprudenței*, prin identificarea problemelor de practică neunitară, analiza acestora și promovarea de recursuri în interesul legii, precum și puncte de vedere pentru pronunțarea unor hotărâri prealabile cu privire la dezlegarea unor probleme de drept¹¹.

Deopotrivă, este de menționat contribuția Ministerului Public la soluționarea cauzelor aflate pe rolul Curții Constituționale.

6. Măsuri dispuse pentru eficientizarea activității de îndrumare și control¹².

Măsurile dispuse pe această componentă managerială au vizat:

a. controlul activității desfășurate de procurori în cadrul atribuțiilor conferite de lege.

Controalele, analizele și monitorizările efectuate de conducerea PÎCCJ, prin procurorii din cadrul Serviciului de îndrumare și control, au avut ca finalitate eficientizarea activității organelor de urmărire penală, crearea unor baze de date utile în activitatea procurorilor, impulsionează efectuării unor anchete penale efective, cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei și într-un termen rezonabil, combaterea abuzurilor săvârșite de agenții de forță ai statului, creșterea gradului de efectivitate în recuperarea prejudiciilor produse prin infracțiuni, protejarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, identificarea riscurilor și vulnerabilităților care afectează activitatea parchetelor și luarea de măsuri pentru remedierea lor.

În baza Ordinului privind organizarea și funcționarea sistemului informațional al Ministerului Public, au fost analizați indicatorii de calitate ai activității desfășurate de procurori pe toate paliere ierarhice, identificându-se, astfel, vulnerabilitățile și mecanismele pentru remedierea acestora;

b. asigurarea standardelor de integritate pentru procurori prin promovarea măsurilor anticorupție și a criteriilor etice profesionale.

Pentru realizarea acestui obiectiv, s-a efectuat o *evaluare a situației disciplinare la nivelul Ministerului Public*, materializată într-o *sinteză a jurisprudenței în materie disciplinară* în perioada 2012 – 2016, precum și o *analiză a riscurilor și vulnerabilităților* identificate la nivelul procurorilor, ce au fost diseminate la nivelul unităților de parchet.

¹¹ Datele statistice se regăsesc cuprinse în capitolul VI al rapoartelor de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018 publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>.

¹² Măsurile dispuse se regăsesc evidențiate în rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018 ; publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>.

La fel, cu ocazia verificării modului în care parchetele din structura ierarhică a Ministerului Public au implementat obiectivele Strategiei privind consolidarea dezvoltării și afirmării instituționale, s-a urmărit identificarea acelor vulnerabilități care vizează conduita procurorilor și a personalului auxiliar.

Au fost promovate de procurorul general acțiuni disciplinare sub imperiul dispozițiilor care confereau rolul de titular al acțiunii disciplinare și a fost sesizată *Inspekția Judiciară pentru efectuarea de verificări* potrivit competențelor conferite de lege acestei instituții.

Au fost, de asemenea, dispuse încetarea unor delegări, precum și formulate – prin conducerile direcțiilor specializate – *propuneri de revocare din funcții* a unor procurori pentru nereguli constatate atât în activitatea de conducere, cât și în aceea de execuție.

7. Măsuri dispuse pentru realizarea unei mai bune coordonări a activității Ministerului Public¹³.

Coordonarea activității unităților din subordinea PÎCCJ s-a realizat pe două paliere, respectiv:

a. domeniile prioritare ale Ministerului Public, cu accent pe *domeniile vizate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului* – rele tratamente săvârșite de agenții de forță ai statului, infracțiuni având ca obiect persoane instituționalizate aflate în situații vulnerabile, infracțiuni motivate de ură, combaterea discriminării și protecția juridică a persoanelor care fac parte din grupuri vulnerabile, precum și infracțiuni de corupție, economico-financiare, spălarea banilor, infracțiuni contra mediului, infracțiuni silvice, infracțiuni îndreptate împotriva patrimoniului cultural și natural.

Pentru realizarea unei coordonări eficiente a acțiunilor întreprinse de procurori pe fiecare nivel ierarhic au fost înființate *rețele naționale de procurori specializați* în cercetarea infracțiunilor contra mediului, silvice, precum și cele îndreptate împotriva patrimoniului cultural și natural, precum și în cauzele în care minorii au calitatea de victime sau infractori.

Prin Ordinul nr.144/2017 al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a instituit un *mecanism de protecție a persoanelor instituționalizate* aflate în situații vulnerabile.

Instituirea acestui mecanism a fost salutată de Departamentul de supraveghere a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului din cadrul Comitetului de Miniștri cu ocazia reuniunilor din decembrie 2017 și decembrie 2018, iar rezultatele sale urmează să fie evaluate cel

¹³ Măsurile dispuse se regăsesc evidențiate în rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018.

mai probabil în vara anului 2019, după ce s-a acordat o perioadă rezonabilă pentru a putea căpăta consistență și durabilitate.

Mecanismul menționat este alcătuit, sub aspect funcțional, dintr-o *componentă de monitorizare, control și analiză* desfășurată la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție iar, sub *aspect procedural, de norme care vizează aspecte de procedură ale cauzelor penale* din perspectiva exercitării reale și concrete a dreptului la apărare, a reprezentării și atingerii standardelor anchetei efective, potrivit Normelor metodologice pentru protecția persoanelor instituționalizate aflate în situații vulnerabile.

Prin Ordinul nr. 294/2018 al procurorului general al PÎCCJ a fost creată o *rețea de procurori specializați în instrumentarea cauzelor cu minori*, în cadrul proiectului Ministerului Public “*Inițiativa pentru abordarea comună a protecției judiciare a drepturilor copilului*”.

În *materia infracțiunilor de violență motivată de prejudecată* îndreptată împotriva minorităților sexuale, s-au luat măsuri pentru crearea unor *instrumente care să permită o reacție activă și uniformă* a procurorilor la acest tip de infracționalitate. Astfel, la finele anului 2017, s-a luat decizia ca până la operaționalizarea noului sistem integrat ECRIS, Ministerul Public să dezvolte o *aplicație de mini-statistică judiciară* care să îi permită colectarea dezagregată a datelor privind criteriile de discriminare cuprinse în art. 77 lit. h) din Codul penal;

b. actul managerial la nivelul Ministerului Public, în dimensiunile sale de previziune, organizare, coordonare și control-reglare.

Abordând un management de tip participativ, am inițiat constituirea *Consiliului consultativ al procurorilor generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel*, care are un rol consultativ în principalele probleme ce țin de îndeplinirea obiectivelor strategice, generale și operaționale ale Ministerului Public.

Această inițiativă a urmărit, pe de o parte, asigurarea *transparenței actului de conducere*, iar, pe de altă parte, realizarea unui act de *management unitar și coerent* pe fiecare nivel al structurii piramidale a Ministerului Public.

În vederea coordonării activității desfășurate în cadrul Ministerului Public, în cursul mandatului care tocmai se încheie am emis *184 ordine cu caracter normativ*.

8. Măsuri dispuse pentru îndeplinirea atribuției înscrise în art. 63 alin. (1) lit. i) din Legea 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, precum și implicarea Ministerului Public în dezbateră publică a legilor care au avut incidență directă în activitatea procurorilor.

Încă de la preluarea mandatului, am dispus măsuri în vederea *realizării unor studii* cu privire la cauzele care generează sau favorizează criminalitatea și, punctual, pe anumite domenii,

am prezentat ministrului justiției propuneri în vederea eliminării acestora, precum și pentru perfecționarea legislației în domeniu. În acest sens au fost realizate: ”*Studiul de impact cu privire la modificările legislative ce au vizat infracțiunile de abuz în serviciu și conflict de interese*” și ”*Studiul criminologic privind infracțiunile de omor (simplu și calificat) și de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte ce au făcut obiectul trimerilor în judecată în perioada anilor 2011-2015*¹⁴.

De asemenea, este în curs de realizare continuarea studiului criminologic privind infracțiunile de omor (simplu și calificat) și de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte ce au făcut obiectul trimerilor în judecată în perioada anilor 2016-2018.

În perioada mandatului au fost *formulate propuneri și observații la toate proiectele de lege supuse dezbaterii publice* care au avut legătură cu activitatea procurorilor.

Prin mecanismele adecvate, procurorii din cadrul Ministerului Public și-au exprimat opinia cu privire la modificările legislative, au *participat în comisiile de specialitate* ale Parlamentului României, au *identificat aspectele de neconstituționalitate* ale modificărilor aduse legilor justiției și Codurilor penale și de procedură penală.

Justețea luărilor de poziție ale Ministerului Public a fost *confirmată* de organismele europene chemate să evalueze reformele (rapoartele MCV, ale Comisiei de la Veneția și rapoartele GRECO).

9. Măsuri și acțiuni privind consolidarea și apărarea statutului procurorului.

Într-o perioadă în care modificările legislative au pus tot mai des în discuție statutul și independența procurorilor, pe agenda publică au fost aduse în discuție subiecte care, pornind de la comportamente discutabile din cazuri izolate din activitatea procurorilor, au pus la îndoială activitatea procurorilor în general. În context a rezultat consecința inducerii artificiale a unei animozități față de acest corp profesional care își îndeplinește sarcinile cu onestitate. Am considerat astfel că se impune să iau poziții atât publice, cât și în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de membru de drept, pentru apărarea valorilor fundamentale ale profesiei de procuror.

În acest context am inițiat, în cadrul Ministerului Public, dezbateri cu privire la modificările legislative care au vizat statutul și independența procurorilor, iar poziția procurorilor cu privire la aceste subiecte am adus-o la cunoștință puterii legislative și celei executive, cât și opiniei publice.

Deopotrivă, am răspuns tuturor solicitărilor venite din partea organismelor europene de a formula un punct de vedere pe aceste subiecte.

¹⁴ Publicate pe site-ul Ministerului Public <http://www.mpublic.ro/ro/content/publicatii-articole-studii>.

Subliniez că, până în prezent, independența procurorilor în îndeplinirea atribuțiilor conferite de lege a fost limitată doar de controlul ierarhic, principiul constituțional după care funcționează Ministerul Public.

10. Măsuri dispuse pentru îmbunătățirea raporturilor instituționale ale Ministerului Public și a celor cu societatea civilă.

Relațiile de colaborare cu celelalte instituții și cu societatea civilă au ocupat un loc important în actul managerial pe care l-am desfășurat, urmărind ca acestea să se realizeze în parametrii impuși de misiunea constituțională a Ministerului Public și pe baza principiului loialității.

Colaborarea cu Consiliul Superior al Magistraturii s-a desfășurat pe două coordonate, respectiv în calitate de membru de drept, precum și în colaborarea instituțională.

Ca *membru de drept* am participat la ședințele Plenului și ale Secției pentru procurori, promovând interesele procurorilor și acționând în direcția apărării statutului acestora.

Colaborarea instituțională s-a concretizat în formularea unor *puncte de vedere sau observații* ce au vizat regulamentele și hotărârile adoptate de CSM cu privire la organizarea sistemului judiciar, *participarea în proiectele derulate de CSM* (cu titlul de exemplu, ”Programul privind educația juridică în școli”, ”Creșterea performanței și calității instituționale prin îmbunătățirea sistemului de testare, evaluare și asistență psihologică la nivelul sistemului judiciar”, utilizarea mecanismelor de unificare a practicii judiciare), precum și luarea unor măsuri pentru aducerea la îndeplinire a obiectivelor ce revin PÎCCJ potrivit *Planului de integritate pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.161/2018*

Colaborarea cu Inspekția Judiciară. În cursul mandatului relația cu Inspekția judiciară s-a desfășurat pe două paliere, unul dat de rolul de *titular al acțiunii disciplinare* pe care procurorul general l-a avut până în luna septembrie 2018, când au intervenit modificările legislative ale Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și cel de-al doilea vizând *controalele efectuate* asupra activității desfășurate în cadrul structurilor și unităților de parchet.

Măsurile dispuse pe acest segment de colaborare au vizat *coordonarea activităților de control și valorificarea constatărilor* inspectorilor judiciari în vederea îmbunătățirii activităților.

La rândul său managementul la nivelul conducerii PÎCCJ a făcut obiectul unor verificări în cursul anului 2017, iar concluziile Inspekției Judiciare aprobate de Secția pentru procurori a CSM au evidențiat un management eficient.

Colaborarea cu Ministerul Justiției. Raporturile instituționale s-au circumscris în sfera atribuțiilor conferite de lege Ministerului Public și Ministerului Justiției.

Astfel, pe perioada mandatului, am dispus măsuri pentru:

- formularea unor *observații și propuneri pentru îmbunătățirea cadrului legislativ* în domeniile legate de activitatea desfășurată de procurori (spre exemplu: propunerile și observațiile de îmbunătățire a legislației în materia violenței domestice, respectiv, modificarea Legii nr. 217/2003 prin reglementarea expresă a unor aspecte privind activitatea judiciară și completarea ordinului comun al ministrului afacerilor interne și ministrului muncii și justiției sociale referitor la modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști; propuneri și observații asupra proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate;

- realizarea unui *studiu privind cauzele care generează sau favorizează criminalitatea în domeniul infracțiunilor de violență*, ce a avut ca finalitate formularea unor propuneri de eficientizarea activității de prevenție realizată de către organele de menținere a ordinii publice (poliție, jandarmerie etc.), precum și de către organele de urmărire penală (procurori și organele de cercetare penală); aplicarea unor tratamente medicale corespunzătoare persoanelor care suferă de anumite afecțiuni psihice și neurologice, mai ales atunci când acestea dau în vileag, prin manifestările lor, eventualele treceri la acte criminale și luarea unor măsuri urgente (legislative, judiciare, polițienești) de diminuare a violenței domestice;

- *îndeplinirea recomandărilor cuprinse în Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV).*

De asemenea, colaborarea cu Ministerul Justiției a avut și o *dimensiune de tip administrativ*, fiind formulate propuneri pentru: *modificarea statelor de funcții și de personal* ale parchetelor de pe lângă curțile de apel și ale unităților din subordine, prin transformarea unor posturi vacante sau redistribuire pentru eficientizarea activității unor parchete și adoptarea de măsuri de echilibrare a schemelor de personal; *modificarea și completarea statului de funcții și de personal al PÎCCJ* ca urmare a suplimentării numărului maxim de posturi pentru Ministerul Public, prin Hotărârea nr. 158/2016 a Guvernului României, cu *80 posturi de ofițeri și agenți de poliție judiciară*; *modificarea statelor de funcții și de personal pentru PÎCCJ și parchetele de pe lângă curțile de apel*, pentru *configurarea schemei Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție*, prin consultare cu parchetele de pe lângă curțile de apel, obținerea unor *spații de birouri* necesare pentru funcționarea secției sus-menționate, ulterior și a unui sediu, precum și asigurarea resurselor necesare operaționalizării și buneii funcționări a acesteia.

Colaborare cu Institutul Național al Magistraturii (INM) și Școala Națională de Greșeri (ȘNG). Raporturile instituționale cu INM și ȘNG s-au desfășurat pe componenta de *formare profesională*, fiind dispuse în acest sens măsuri pentru asigurarea participării procurorilor și a personalului auxiliar la seminariile organizate la nivel centralizat și descentralizat. În ceea ce privește relația cu INM, aceasta s-a realizat și pe componenta de *derulare a unor proiecte*, și în acest sens amintim proiectul „*Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în faza de urmărire penală*”.

Colaborarea cu instanțele de judecată și poliția judiciară. Măsurile dispuse privind acest segment de comunicare interinstituțională au vizat utilizarea celor mai *bune practici pentru realizarea unui act de justiție de calitate*, ținând cont de rolul ce revine atât organelor de urmărire penală, cât și instanțelor de judecată.

În relațiile cu instanțele, măsurile au vizat atât componenta de *participare a procurorilor* la judecarea cauzelor, cât și aceea de *identificare a jurisprudenței neunitare* și folosirea instrumentelor legale pentru unificarea jurisprudenței.

În ceea ce privește poliția judiciară, măsurile dispuse au avut ca scop *eficientizarea activității de supraveghere* a urmăririi penale și reducerea duratei procedurilor.

Deopotrivă, măsurile dispuse au mai vizat și atribuția ce-i revine procurorului general de a emite *aviz conform* pentru numirea și revocarea ofițerilor și agenților de poliție judiciară, la propunerea ministrului afacerilor interne, și retragere a acestui aviz.

Relația cu societatea civilă. Pornind de la rolul constituțional al Ministerului Public de reprezentare a intereselor generale ale societății, apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenilor, în cursul mandatului meu am acționat în direcția dezvoltării capacităților proprii instituționale de relaționare cu organizațiile din societatea civilă, în sensul valorificării acestora ca *vector de dezvoltare a încrederii* în activitatea desfășurată de procurori. Astfel, procurorii au participat, împreună cu O.N.G.-uri active în zona protecției drepturilor omului și cu Agentul Guvernamental al României la Curtea Europeană a Drepturilor Omului la diverse manifestări științifice. Au fost dezvoltate relații de colaborare cu ONG-uri și fundații active în zona protejării mediului. Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICCMER) a participat în proiectul „*Protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale în faza de urmărire penală*”. Încă din anul 2016, între Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și IICCMER a fost încheiat un acord având ca scop crearea mecanismelor necesare cooperării eficiente în vederea aflării adevărului și efectuării unei anchete efective în cauzele privind infracțiuni contra umanității în perioada comunistă.

11. Coordonatele relației Ministerului Public cu mass-media.

Direcțiile de acțiune stabilite în mandatul mai 2016-aprilie 2019 au vizat:

a. *consolidarea imaginii instituționale* a Ministerului Public, în special pe componentele privind identitatea vizuală și comunicarea publică;

b. *asigurarea transparenței* în ceea ce privește activitatea Ministerului Public și accesul cetățenilor la informațiile de interes public, în acord cu prevederile Legii nr. 544/2001 și cu respectarea dispozițiilor privind protecția datelor cu caracter personal;

c. realizarea unei *colaborări eficiente cu reprezentanții mass-media*, prin dezvoltarea componentelor informale și proactive;

d. *respectarea datelor cu caracter personal, a caracterului nepublic al urmăririi penale și a prezumției de nevinovăție* în contextul evoluției cadrului legislativ intern și european. Astfel, practica de comunicare a Ministerului Public s-a aliniat noilor exigențe legale urmând exemplul altor state europene.

Măsurile dispuse pentru aducerea la îndeplinire a obiectivelor propuse au constat în:

- elaborarea unei „*Strategii de comunicare și îmbunătățire a imaginii Ministerului Public*” care are ca obiective specifice: îmbunătățirea comunicării externe, profesionalizarea purtătorilor de cuvânt și a procurorilor cu funcții de conducere din cadrul unităților de parchet, creșterea gradului de transparență instituțională și eficientizarea comunicării în situații de criză;

- elaborarea „*Strategiei de comunicare publică on-line*”. În vederea implementării acestei strategii, au fost realizate următoarele activități: construirea unui site de instituție modern, atât din punct de vedere vizual, dar și al utilității pentru beneficiari (identificarea cu ușurință a informațiilor de interes public); o nouă concepție a paginii de web din punct de vedere al conținutului; introducerea pe site a unei aplicații tip "newsletter"; deschiderea de conturi ale instituției pe rețelele de socializare, respectiv Facebook și Twitter.

12 Reflectarea activității desfășurate de Ministerul Public în perioada mandatului procurorului general mai 2016-aprilie 2019 în rapoartele MCV.

Rapoartele Comisiei Europene întocmite în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare au evidențiat în mod constat și pozitiv *caracterul eficient și obiectiv al anchetelor*, precum și *progresele în domeniul luptei împotriva corupției*, domeniul prioritar al Ministerului Public.

Justețea punctelor de vedere, observațiilor și propunerilor formulate de Ministerul Public la modificările aduse legilor justiției și Codurilor penale și de procedură penală, a fost *confirmată* atât de raportul MCV din 13.11 2018¹⁵, cât și de rapoartele Comisiei de la Veneția¹⁶.

13. Activitatea pe plan internațional¹⁷.

Principalele demersuri pe dimensiunea activității de relaționare internațională au constat într-o serie de *evenimente* menite să asigure promovarea în plan extern a Ministerului Public, cum ar fi:

- organizarea unor *vizite bilaterale, întrevederi oficiale cu procurori generali și procurori din state membre ale Uniunii Europene*, cu care există relații privilegiate de cooperare judiciară, participarea unor delegații ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție la manifestări externe organizate în domenii de interes european și internațional, precum și încheierea unor acorduri bilaterale de cooperare;

- realizarea unor *raporturi eficiente de cooperare cu instituțiile, europene*, cu Rețeaua Judiciară Europeană (E.J.N.) – prin intermediul punctelor de contact, Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (E.J.T.N.), O.S.C.E., O.N.U. – Biroul Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (U.N.O.D.C.), Asociația Internațională a Procurorilor (I.A.P.), Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (C.C.P.E.), Forumul Consultativ al Procurorilor Generali și Procurorilor-Șefi din Statele Membre ale Uniunii Europene, Academia de Drept European (E.R.A.), *Departamentul de Stat al S.U.A.*, misiunile diplomatice din România și cele ale României acreditate în străinătate, precum și cu parchetele din țările membre ale Uniunii Europene și din afara spațiului comunitar.

14. Memoria instituțională și activitatea științifică

O importantă coordonată a activității manageriale a reprezentat-o evidențierea evoluției Ministerului Public și a culturii sale instituționale.

În acest context, a fost realizată *Galeria procurorilor generali* care au condus Ministerul Public din România de la înființare până în prezent.

¹⁵ <https://ec.europa.eu/search/?QueryText=rapoarte+MCV+Romania>.

¹⁶ https://www.venice.coe.int/WebForms/documents/by_opinion.aspx?lang=EN.

¹⁷ Activitățile desfășurate pe dimensiunea de relaționare internațională sunt expuse pe larg în Rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018, publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

De asemenea, în seria evenimentelor privind memoria instituțională se înscrie și monografia ”Ministerul Public – istorie și perspective”.¹⁸

Activitatea științifică a Ministerului Public a fost dezvoltată pentru a fundamenta științific acțiunile instituției. În mandatul care se încheie, aceasta a fost marcată de:

- schimbarea conceptului editorial al revistei ”Pro-Lege” care, pe plan internațional, a fost indexată în două baze de date recunoscute pentru domeniul științelor juridice conform Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6129/2016 (CEEOL și Hein Online).

În mediul on-line funcționează o pagina web a revistei, unde sunt prezentate toate lucrările acesteia, detalii privind procesul de recenzare, stilul și condițiile de redactare a lucrărilor, precum și arhiva revistei din anul 2001 la zi¹⁹.

Totodată, evidențiem un instrument de lucru util practicienilor, monografia “**Apărarea mediului și a fondului forestier prin dreptul penal**”²⁰.

O altă monografie – dedicată Centenarului Marii Uniri și Anului european al protecției patrimoniului cultural – care reprezintă rezultatul studiilor efectuate la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție într-un domeniu important al infracționalității este “**Protecția juridică a patrimoniului cultural și natural**”²¹.

În seria acelorași preocupări științifice, destinate fundamentării activității procurorilor, se înscriu și cele două ediții ale monografiei “*Conflictul de interese. Teorie și jurisprudență. Studii de drept comparat*”²², precum și studiile privind conflictul de interese²³ și confiscarea extinsă.²⁴

¹⁸ Ministerul Public – istorie și perspective, Ed. Universul Juridic, București, 2017, coordonatori Augustin Lazăr, Mircea Duțu și Ovidiu Predescu.

¹⁹ <http://www.mpublic.ro/revistaprolege.ro>.

²⁰ Apărarea mediului și a fondului forestier prin dreptul penal, Ed. Academiei Române și Ed. Universul Juridic, 2016, coordonatori Aug. Lazăr și Mircea Duțu, avându-i coautori pe Elena Giorgiana Hosu și Andrei Duțu.

²¹ Volum apărut la Editura Academiei Române și Editura Universul Juridic, coordonat de Augustin Lazăr, Mircea Duțu și Ovidiu Predescu, avându-i coautori pe Elena Giorgiana Hosu, Andrei Duțu și Gheorghe Bocșan.

²² Augustin Lazăr, *Conflictul de interese...* Ed. Universul Juridic, 2016; Augustin Lazăr, *Conflictul de interese...*, Ediția a II-a revizuită și adăugită, Ed. Universul Juridic, 2017.

²³ Augustin Lazăr, Vasile Ioniță, Gheorghe Ivan - “*Sinteză teoretică de practică judecătorească cu privire la infracțiunea de conflict de interese pe anul 2016*”, articol publicat în revista ”Pro Lege”, nr. 2/2017 pg. 173-226 și Augustin Lazăr, Dana Cristina Burduja - “*Sinteză teoretică de practică judecătorească cu privire la infracțiunea de conflict de interese*”, articol publicat în revista ”Pro Lege”, nr. 3/2016 pg. 131-213.

²⁴ Augustin Lazăr, Cornelia-Adriana Șandru, Gheorghe Ivan – “*Sinteză teoretică de practică judecătorească cu privire la confiscarea extinsă*” - articol publicat în revista ”Pro Lege”, nr. 3/2018 pg. 160-186.

Capitolul III

Radiografia organizațională a Ministerului Public. Coordonatele managementului schimbării de la nivelul acestei instituții.

Analizând, la încheierea mandatului de procuror general, cele 4 elemente ale matricei ce reprezintă instrumentul de verificare și analiză a poziției strategice de ansamblu a Ministerului Public, rețin următoarele:

Punctele tari:

1. existența unui corp de profesioniști atât la nivelul procurorilor, cât și la nivelul personalului auxiliar de specialitate și a personalului contractual, hotărât să se mențină la standardele de performanță chiar și în situația în care statutul și activitatea lor se desfășoară sub semnul unor incertitudini legislative sau presiuni;

2. existența la nivelul Ministerului Public a unei strategii pentru consolidarea dezvoltării și afirmării instituționale, care cuprinde viziunea managerială, principiile sub auspiciile cărora se desfășoară activitatea Ministerului Public, obiectivele operaționale și fundamentele vectoriale ale activității;

3. formarea unei culturi organizaționale;

4. existența unei strategii de comunicare a Ministerului Public;

5. implementarea și derularea unor proiecte cu finanțare externă care au ca obiective, pe de o parte, pregătirea profesională a procurorilor, iar, pe de altă parte, dotarea tehnico-materială ;

6. existența unor proiecte și aplicații ale Serviciului de tehnologia informației (S.T.I) din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

7. realizarea unui act managerial unitar și coerent pe toate palierele piramidele ale Ministerului Public;

8. reflectarea pozitivă a activității desfășurate de Ministerul Public în documentele europene și internaționale;

9. realizarea unor progrese constatate și prin documentele internaționale, în combaterea corupției; a investigațiilor efective în cauzele având ca obiect infracțiuni de spălare a banilor și evaziune fiscală; a combaterii infracțiunilor silvice și de patrimoniu, a infracțiunilor de violență, cu accent pe violența în familie, a infracțiunilor motivate de ură sau prejudecată (inclusiv în mediul online), a protecției minorilor și victimelor infracțiunilor, cu un accent deosebit în cazul victimelor discriminării de orice tip (în special, pe motive de rasă, religie, gen și orientare sexuală), a victimelor traficului de persoane și exploatării, precum și a victimelor aflate în situații vulnerabile (dizabilități);

10. consolidarea imaginii instituționale a Ministerului Public, în special pe segmentele privind: identitatea vizuală, comunicarea publică online, asigurarea transparenței în ceea ce privește activitatea desfășurată de procurori și accesul cetățenilor la informațiile de interes public;

11. stabilirea unor relații bazate pe principii de legalitate și loialitate cu celelalte instituții a căror activitate este în legătură cu cea a Ministerului Public.

Vulnerabilități:

1. gradul de ocupare a schemei de procurori. În prezent posturile de procuror în cadrul Ministerului Public sunt ocupate în proporție de 85,37%, existând în continuare unități de parchet care funcționează aproape constant cu o schemă incompletă;

2. alocarea unor resurse bugetare insuficiente, fapt ce împiedică realizarea unei infrastructuri judiciare care ar permite realizarea în condiții de performanță a atribuțiilor conferite Ministerului Public;

3. existența unor dificultăți generate de asigurarea insuficientă a personalului necesar unor activități importante, indispensabile muncii procurorului de anchetă, printre care unitățile de analiză a informațiilor și specialiștii în anumite domenii de activitate, precum criminalistica, analiza financiar-contabilă, IT, expertiza vamală, analiza fluxurilor financiare etc. ;

4. statutul instituțional incert al poliției judiciare, cu consecințe negative asupra calității, oportunității și desfășurării urmăririi penale;

5. specializarea procurorilor într-o pluralitate de arii infracționale de importanță majoră pentru societate, semnificative fiind: infracțiunile contra mediului înconjurător, traficul cu bunuri de patrimoniu cultural (mobil, imobil, imaterial, natural), infracțiunile legate de activitatea piețelor financiare;

6. nerealizarea pe deplin a obiectivelor Ministerului Public, în special a celor asumate în planul efectuării performante a urmăririi penale în cauzele complexe, din cauza implicării insuficiente a unor instituții și agenții ale statului cu atribuții sectoriale;

7. menținerea unor deficiențe în realizarea actelor de urmărire penală cu consecințe asupra indicatorilor de calitate, în special cei vizând soluțiile de achitare, restituire/trimitere a cauzelor la procuror și infirmările;

8. prelungirea, în unele cauze, a duratei procedurilor cu consecința intervenirii prescripției răspunderii penale;

9. menținerea unor deficiențe în sectorul de reprezentare a Ministerului Public în faza de judecată;

10. existența unei jurisprudențe neunitare la nivelul parchetelor și instanțelor de judecată;

11. lipsa de fermitate, în unele cazuri, în exercitarea actului managerial pe componenta controlului ierarhic;
12. existența unor manifestări care încalcă standardele de conduită impuse procurorilor, personalului auxiliar sau funcționarilor publici;
13. scurgerile de informații – fenomen ce pune în pericol actul de justiție.

De precizat că aceste vulnerabilități au fost înlăturate în cea mai mare parte prin măsuri care țin de atribuțiile procurorului general al PÎCCJ, astfel cum au fost prezentate pe larg în conținutul capitolului al II-lea.

Oportunități:

1. implementarea unor proiecte cu finanțări externe care au ca obiectiv atât formarea profesională a procurorilor, a personalului auxiliar și a personalului contractual, cât și dotarea tehnico-materială;
2. componenta IT;
3. existența unor raporturi de cooperare eficiente între Ministerul Public și instituții europene și internaționale, precum: Consiliul Europei, Consiliul Uniunii Europene, Comisia Europeană, Parlamentul European (inclusiv cu diferite comisii sau grupuri de lucru constituite în cadrul acestora), Rețeaua Judiciară Europeană (EJN), Rețeaua Europeană de Formare Judiciară (EJTN), OSCE, ONU – Biroul Națiunilor Unite pentru Combaterea Drogurilor și Criminalității (UNODC), Asociația Internațională a Procurorilor (AIP), Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), Forumul Consultativ al Procurorilor Generali și Procurorilor-Șefi din Statele Membre ale Uniunii Europene, Academia de Drept European (ERA), Serviciului de Acțiune Externă a Uniunii Europene, Departamentul de Stat al S.U.A., Oficiul Pentru Armonizarea Pieței Interne (OHIM), parchetele din țările membre ale Uniunii Europene, precum și din afara spațiului comunitar;
4. recunoașterea, la nivel european și internațional, a progreselor înregistrate de Ministerul Public în atingerea standardelor de performanță în activitățile desfășurate.

Riscuri:

1. modificările de ordin legislativ care pun în discuție statutul procurorilor și independența acestora;
2. lipsa de înțelegere la un nivel superior a misiunii procurorului în societate, ca factor de importanță primordială atât în realizarea actului de justiție penală, dar și ca pilon esențial al statului

de drept și al apărării ordinii publice, precum și a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

3. lipsa unei colaborări întemeiate pe principiul loialității din partea altor instituții ale statului, fapt ce a condus și la existența unor conflicte de natură constituțională;

4. incoerența și inconsecvența unor texte de lege a căror aplicare generează permanent o aplicare neunitară, făcând dificilă găsirea unor mecanisme eficiente care să conducă la realizarea unei practici judiciare unitare la nivelul parchetului;

5. pierderi de personal calificat prin pensionări anticipate.

Coordonatele managementului schimbării la nivelul Ministerului Public.

Cauzele care determină schimbarea în cadrul Ministerului Public sunt:

- *de ordin legislativ*: modificarea legilor justiției și a unor prevederi din Codul penal și de procedură penală;

- *economic*: alocarea unor resurse financiare insuficiente, motiv care determină luarea unor măsuri pentru stabilirea priorităților în gestionarea resurselor materiale, astfel încât să se asigure desfășurarea activității în parametri de normalitate;

- *social*: așteptările și presiunile din partea opiniei publice și a presei pentru corectitudinea și transparența actului de justiție și accesul la informații;

- *tehnologic*: modernizarea sistemelor electronice de management al cauzelor ECRIS, de raportări statistice, crearea unui portal online securizat pentru transmiterea și primirea informațiilor referitoare la probe și îmbunătățirea justiției penale în spațiul cibernetic.

Strategia de a manageria schimbarea la nivelul instituțional adoptată până în prezent și pe care o propun și pentru un viitor mandat este una combinată între stilul participativ și cel coercitiv, în sensul de a acționa ”de sus în jos”, pe bază de ordine normative și de a primi feedbackul de ”jos în sus”, remodelând direcțiile de acțiune în funcție și de propunerile personalului din subordine implicat și totodată ”beneficiar” al schimbării.

Motivația pentru care am propus și ales acest tip de strategie este aceea că se dă eficiență atât principiului controlului ierarhic, care guvernează activitatea Ministerului Public, cât și principiului independenței procurorilor.

Capitolul IV

Obiective strategice și operaționale pentru viitorul mandat.

Obiectivul strategic pentru viitorul mandat este acela al **modernizării și consolidării instituționale**.

Așa cum a fost subliniat în rapoartele de activitate ale Ministerului Public pe anii 2016-2018²⁵, obiectivele generale pe care le propun pentru consolidarea instituțională sunt:

1. îndeplinirea unui act de urmărire penală de calitate prin reducerea numărului de achitări, restituiri și infirmări și respectarea unei durate rezonabile a procedurii judiciare;

2. continuarea monitorizării cauzelor penale sub aspectul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în deplină concordanță cu standardele naționale și internaționale și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului;

3. continuarea efortului pentru realizarea unei jurisprudențe unitare și remedierea aspectelor de greșită aplicare a legii în actul de urmărire penală;

4. promovarea unei politici de resurse umane care să asigure exercitarea unui act de urmărire penală credibil, rapid și eficient;

5. valorificarea oportunităților de accesarea unor proiecte și programe cu componente atât pe formarea profesională, cât și pe dotarea tehnico-materială;

5. realizarea unei coeziuni a activității manageriale pe toate palierele ierarhice ale Ministerului Public;

6. asumarea și promovarea standardelor etice și de integritate, prin urmărirea îndeplinirii măsurilor aferente Planului de integritate pentru sistemul judiciar;

7. îmbunătățirea componentei de comunicare internă și externă;

8. creșterea rolului preventiv al parchetului, centrat pe intensificarea activităților de educație juridică.

Prioritățile imediate ale noului mandat vor viza:

1. Consolidarea progreselor obținute în domeniul combaterii corupției, spălării banilor, evaziunii fiscale, infracțiunilor împotriva mediului și a patrimoniului cultural, infracțiunilor silvice;

2. consolidarea progreselor în domeniul combaterii infracțiunilor de violență, cu accent pe violența domestică;

²⁵ Rapoartele de activitate pe anii 2016, 2017 și 2018, publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>

3. protecția victimelor infracțiunilor, în special a victimelor violenței domestice, minorilor, ale discriminării de orice tip, ale traficului de persoane, victimelor aflate în situații vulnerabile, infracțiunilor motivate de ură;

4. intensificarea demersurilor pentru recuperarea prejudiciilor comise prin infracțiuni și a produsului infracțiunii;

5. întărirea componentei de cooperare judiciară internațională;

6. pe componenta controlului ierarhic, realizarea cu fermitate a actului managerial pe toate paliere Ministerului Public;

7. monitorizarea modului în care sunt respectate standardele de conduită de către procurori, personalul auxiliar și contractual.

Raportat la funcțiile manageriale, principalele măsuri pe care le propun sunt următoarele:

A. Planificarea activității pe toate palierele ierarhice ale Ministerului Public:

- elaborarea în continuare a unei strategii care să cuprindă obiectivele pe termen mediu și lung pe plan intern și extern ale Ministerului Public;

- realizarea unei viziuni unitare asupra direcțiilor de acțiune pentru toate structurile și unitățile de parchet din subordine;

- armonizarea, pe domeniile prioritare, a programelor de activitate ale structurilor de parchet și unitățile din subordine.

B. Organizarea activității pe toate palierele ierarhice ale Ministerului Public:

Sub aspectul resurselor umane:

- efectuarea, în limitelor competențelor conferite de lege procurorului general și a celor conferite de calitate de membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, a demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante de execuție existente la nivelul întregului Minister Public;

- efectuarea, în limitele competențelor conferite de lege procurorului general și a celor conferite de calitate de membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii, a demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante de conducere existente la nivelul întregului Minister Public;

- efectuarea unor demersuri menite să conducă la reducerea dezechilibrelor în repartizarea resurselor umane prin: propuneri de transformare și redistribuire a unor posturi și reiterarea propunerilor de reconsiderare a hărții administrative a sistemului judiciar, în sensul desființării unităților mici de parchet, unde de ani de zile schemele sunt incomplete, funcționându-se prin sistemul delegărilor;

- intensificarea demersurilor pentru realizarea unei structuri distincte de poliție judiciară, aflată în coordonarea exclusivă a Ministerului Public, abilitată să desfășoare activități de urmărire penală;

- accesarea de programe și proiecte cu finanțare internă și externă pentru perfecționarea profesională a personalului Ministerului Public;

- elaborarea în continuare a unor metodologii sectoriale pe domenii ale infracționalității;

- identificarea celor mai bune soluții pentru realizarea, la nivelul tuturor unităților de parchet, repartizării echilibrate a volumului de muncă, în contextul în care cifrele statistice indică o creștere constantă la acest indicator²⁶.

Sub aspectul resurselor materiale:

- întărirea capacității operaționale a Serviciului tehnic din cadrul Secției de urmărire penală și criminalistică astfel încât să poată fi asigurată infrastructura pentru îndeplinirea atribuțiilor ce-i revin, având în vedere modificările legislative referitoare la punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică;

- accesarea, în continuare, a unor programe și proiecte cu finanțare externă pentru realizarea dotării tehnico-materiale, în special pe componenta IT, a tuturor unităților de parchet;

- îmbunătățirea bazei materiale a unităților de parchet, cu prioritate a celor în care condițiile de desfășurare a activității nu sunt la standardele unei normalități (sedii, mobilier etc).

C. Coordonarea activității desfășurate în cadrul Ministerului Public.

În continuare coordonarea activității se va realiza pe cele două paliere, respectiv domeniile prioritare stabilite pentru activitatea Ministerului Public și coerența actului managerial pe toate palierele ierarhice.

În acest sens, măsurile pe care le propun vor viza:

- consolidarea combaterii infracționalității în domeniile: infracțiunilor de corupție, infracțiunilor economico-financiare, infracțiunilor silvice și de patrimoniu, a infracțiunilor de violență, cu accent pe violența în familie, a infracțiunilor motivate de ură sau prejudecată (inclusiv în mediul online), a infracțiunilor la regimul circulației pe drumurile publice;

- identificarea celor mai bune practici pentru investigarea diferitelor tipuri de infracțiuni și pentru asigurarea protecției efective a victimelor infracțiunilor, cu un accent deosebit în cazul victimelor discriminării de orice tip (în special, pe motive de rasă, religie, gen și orientare sexuală),

²⁶ Anexa 1 a Rapoartelor de activitate din anii 2016, 2017 și 2018, publicate pe pagina de internet <http://www.mpublic.ro/ro/content/raport-de-activitate>.

a victimelor traficului de persoane și exploatării, precum și a victimelor aflate în situații vulnerabile (dizabilități);

- identificarea celor mai bune soluții pentru realizarea unei practici unitare la nivelul parchetelor, care să permită un mod de abordare comun în realizarea activității de urmărire penală și de supraveghere a cercetărilor;

- constituirea unei baze de date, accesibile la nivelul fiecărei unități de parchet, care să cuprindă soluțiile adoptate de parchete și de instanțe din țară, pe diferite problematice de drept;

- realizarea, în continuare, a unui act de management unitar și coerent la nivelul Ministerului Public. În acest sens un rol esențial îl va avea în continuare Consiliul consultativ al procurorilor generali de pe lângă curțile de apel, precum și Serviciul de îndrumare și control din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, aflat în subordinea directă a procurorului general;

- completarea și actualizarea permanentă a cadrului metodologic de organizare și funcționare a Ministerului Public.

D. Activitatea de control desfășurată în cadrul Ministerului Public.

Controlul la nivelul Ministerului Public se va desfășura în continuare pe cele 3 paliere, și anume: conform normelor de procedură penală, administrativ și cel care vizează domeniul respectării standardelor de conduită.

Controlul reglementat de dispozițiile Codului de procedură penală va viza:

- îmbunătățirea calității actelor de urmărire penală și a indicatorilor privind achitățile, restituirile/trimiterile cauzelor la procuror, infirmări ale soluțiilor;

- reducerea duratei procedurilor în cauzele aflate pe rolul parchetelor și eliminarea situațiilor în care intervenirea prescripției răspunderii penale ar putea fi imputabilă organelor de urmărire penală;

- respectarea în cursul urmăririi penale a garanțiilor procesuale ale părților implicate în procedurile judiciare și a drepturilor fundamentale prevăzute de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

- instituirea măsurilor asigurătorii în scopul recuperării prejudiciilor prin infracțiuni și al conservării valorii bunurilor indisponibilizate în cursul urmăririi penale;

- modul în care procurorii exercită supravegherea cercetărilor efectuate de organele de cercetare penală;

- îmbunătățirea activității de participare a procurorilor în ședințele de judecată, prin folosirea tuturor instrumentelor procedurale pentru realizarea unui act de justiție de calitate și eficient;

- realizarea unei practici unitare la nivelul parchetelor și contribuția, în limitele conferite de dispozițiile procedurale, la unificarea jurisprudenței.

Sub aspect administrativ, controlul va viza:

- modul în care sunt respectate dispozițiile legale și regulamentare în exercitarea activității manageriale pe fiecare palier ierarhic;

- modul în care procurorii respectă dispozițiile legale, regulamentare și cele prevăzute în ordinele cu caracter normativ și administrativ emise în baza principului controlului ierarhic;

- măsurile dispuse pentru limitarea scurgerilor de informații;

- modul în care se realizează comunicarea publică și comunicarea interinstituțională.

Sub aspectul respectării standardelor de conduită, controlul va avea o componentă preventivă și una coercitivă, vizând:

- identificarea vulnerabilităților care ar putea crea condițiile încălcării de către personalul Ministerului Public a standardelor de conduită;

- identificarea situațiilor în care aceste încălcări au avut loc;

- luarea măsurilor prevăzute de lege în situația identificării unor abateri de la conduita impusă de statutul de magistrat, grefier sau funcționar public. Referitor la acest din urmă aspect, este de precizat că noile modificări aduse legilor justiției au golit de conținut posibilitatea procurorului general de a acționa eficient în cazul constatării unor abateri disciplinare comise de procurori, fiindu-i lăsată doar prerogativa sesizării Inspecției Judiciare.

E. Comunicarea internă, interinstituțională și cu mass-media.

Măsurile dispuse pe acest segment de activitate vor viza:

- continuarea identificării celor mai potrivite căi de realizare a unei culturi organizaționale solide bazate pe respect, loialitate și bună-credință;

- colaborarea loială și constructivă cu celelalte instituții a căror activitate este în legătură cu cea a Ministerului Public;

- luarea măsurilor adecvate, în limitele conferite de lege, pentru apărarea statutului procurorilor, a independenței și imparțialității acestora;

- perfecționarea și modernizarea operațională a tehnicilor de informare și comunicare publică;

- identificarea vulnerabilităților din comunicarea publică ce creează premisele existenței unor scurgeri de informații și luarea măsurilor pentru înlăturarea acestora.

F. Cooperarea internațională.

Măsurile propuse pentru dinamizarea cooperării judiciare și consolidarea relațiilor internaționale ale Ministerului Public din România vor viza:

- crearea, în continuare, a unor contacte directe cu autorități judiciare internaționale, prin organizarea unor evenimente de profil, semnarea unor acorduri de cooperare bilaterale, derularea unor programe de cooperare pe teme de actualitate europeană și internațională, organizarea unor conferințe și seminarii;
- accesarea, în continuare, a unor programe și proiecte cu parteneri internaționali care să permită formarea profesională a procurorilor;
- eficientizarea cooperării judiciare cu Eurojust și Biroul Național Român la Eurojust și celelalte organisme internaționale cu atribuții în cooperarea judiciară;
- implicarea în continuare a Ministerului Public în activitatea de operaționalizare a Parchetului European.

Capitolul V. Concluzii

În calitate de magistrat al Ministerului Public care a beneficiat de specializări multiple – în programe de formare profesională interne și internaționale –, am acumulat *cunoștințe considerabile în managementul judiciar*, precum și o *experiența managerială de peste 20 de ani în conducerea unităților de parchet la toate nivelurile de jurisdicție* (din 37 ani, carieră de procuror). Este importantă, de asemenea, *experiența din primul mandat de procuror general al PÎCCJ*. Aceste abilități manageriale reprezintă *garanțiile* cunoașterii aprofundate a instituției, a punctelor tari, a riscurilor și vulnerabilităților, dar și a oportunităților care permit aducerea la îndeplinire a obiectivelor stabilite în prezentul proiect și realizarea performanței profesionale propuse, la standardele valorilor justiției europene.

Expertiza și experiența managerială evocate au fost testate și confirmate prin soluționarea temeinică și legală, de procurori, în cei trei ani de mandat la conducerea Ministerului Public a unui volum cuprinzând total dosare soluționate: 1.646.684, din care 132.950 rechizitorii și 7.104 acorduri de recunoaștere a vinovăției (anul 2016 – 569.673 dosare soluționate, din care 45.509 rechizitorii și 2173 acorduri de recunoaștere a vinovăției; anul 2017 – 533.040 dosare soluționate, din care 43.638 rechizitorii și 2293 acorduri de recunoaștere a vinovăției; anul 2018 – 543.971 dosare soluționate din care 43.803 rechizitorii și 2638 acorduri de recunoaștere a vinovăției). Cauzele includ cele cunoscute în media ca fiind *dosarele istorice, a căror nesoluționare a generat, anterior, multiple condamnări ale României la CEDO*: Mineriada 13-15 iunie 1990, Revoluția din

1989, la care se adaugă dosarul Ursu, cu o vechime de cca. 28-30 de ani. Soluționarea acestui mare volum de dosare s-a efectuat într-un context intern sensibil, în condițiile în care gradul de ocupare a statului de funcții s-a situat constant la cca. 85%, din necesar. Am generat o *eficiență managerială semnificativă* care a acoperit lipsa a cca. 15% din efectivul de procurori, dar și lipsa unui procent important din ofițerii poliției judiciare care, din anul 2016, au înregistrat un schimb de generații.

Într-o perioadă cu multiple provocări pentru sistemul judiciar, *asigurarea stabilității, continuității și eficienței la nivelul managementului Ministerului Public* este imperios necesară pentru garantarea continuității în promovarea valorilor europene, inclusiv prin dialog și cooperare loială, precum și prin respect reciproc cu celelalte puteri ale statului.

Acest proiect urmărește *continuarea modernizării energice a activității manageriale din Ministerul Public* prin dezvoltarea unui management actual, participativ și eficient care să permită orientarea resurselor spre soluționarea cu celeritate îndeosebi a cauzelor importante pentru societate, relevante pentru activitatea parchetelor: infracțiunile de corupție, folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane (conflictul de interese), infracțiunile economice, evaziunea fiscală, contrabanda, infracțiunile contra patrimoniului cultural/natural etc. și îmbunătățirea indicatorilor de calitate. Obiectivele proiectului continuă dezvoltarea valorilor instituționale ale managementului participativ, valorificarea contribuțiilor *Consiliului consultativ al procurorilor generali*, transparența actului de conducere, relevă rolul conducătorilor de parchete de a crea colective funcționale caracterizate prin profesionalism și spirit de echipă.

Proiectul este conform cu strategiile publice în domeniul justiției, conservă metodele și tehnicile manageriale verificate și dovedite ca valori ale culturii organizaționale. Totodată, urmărește adaptarea strategiei la problematica noilor provocări rezultate din dezvoltarea socială, cooperarea în spațiul judiciar european și noile manifestări ale fenomenului criminalității la nivel național și european. În *materia cooperării judiciare internaționale*, obiectivele manageriale vizează orientarea magistraților procurori spre standardele de gândire și acțiune ale magistraturii europene. Conducătorii parchetelor urmează a fi monitorizați, în continuare, pentru implementarea unei *conduite judiciare la standardele UE* și pentru pregătirea unor procurori cu vocație europeană. Magistrații procurori trebuie să fie *garanți ai drepturilor și libertăților fundamentale în faza de urmărire penală*, să fie capabili să facă față unei justiții unional-europene, precum și să se adapteze la schimbările legislative intervenite, cu o atenție sporită la demersurile de unificare a practicii judiciare.